

VISMAZĀKAIS NO ŠIEM

Sabata pēcpusdienai

NEDEĻAS PĒTĪJUMIEM:

Mt 5:2–16, 38–48; Rm 12:20, 21, Lk 6:19–31; 12:13–21; Mt 25:31–46.

ATMIŅAS PANTS:

“Tad Ķēniņš tiem atbildēs un sacīs: patiesi Es jums saku: ko jūs esat darījuši vienam no šiem Maniem vismazākajiem brāļiem, to jūs esat Man darījuši” (Mt 25:40).

Tā kā Jēzus īpaši rūpējās par tiem, kas bija ievainoti un pazuduši, mums vajadzētu sagaidīt, ka Viņam būs arī daudz ko teikt par to, kā rūpēties par citiem. Un tā arī bija.

Jēzus mācība ir praktiska, vērsta uz to, ko nozīmē dzīvot kā Dieva sekotājam. Mēs varam redzēt, ka Jēzus aicina mūs darīt taisnības, laipnības un žēlastības darbus – līdzīgus tiem, ko Viņš pats darīja, būdams šeit virs zemes. Ja mēs sekosim Viņa paraugam, mēs kalposim citiem tā, kā to darīja Viņš.

Jēzus arī runāja par Debesu valstību. Viņa aprakstā Debesu valstība ir realitāte, kurā mēs varam piedalīties jau tagad. Tas ir dzīvesveids, kas darbojas pēc citām prioritātēm, vērtībām un morāles principiem, nekā atrodami laicīgajās valstīs. Jēzus mācības atklāja mums šīs valstības projektu, un tas ietver to, kā mēs kalpojam Dievam, un kā, kalpojot Viņam, mums ir jāizturas pret citiem. Mēs arī atklājam, ka kalpošana citiem – rūpes par viņu vajadzībām un viņu pacelšana – ir viens veids, kā mēs varam tiešā veidā īstenot kalpošanu Dievam.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 24. augustā.

Ievads Kalna svētrunā

Jēzus visgarākā svētruna—Viņa mācību apkopojums—ir Kalna svētruna. Viņa trīs nodaļas garais ceļvedis dzīvei Dieva valstībā sākas ar vērtību definējumu, kas ir ieguvis nosaukumu “Svētību vārdi”.

Izlasi Mt 5:2–16. Kādas ir šo deviņu vērtību kopīgās iezīmes jeb kāda veida cilvēkus Jēzus apraksta kā “svētīgus”? _____

Lai gan šie vārdi ir dziļi garīgi, mums nevajadzētu palaist garām arī to praktisko pusi. Jēzus runāja par nabadzības atzīšanu mūsos pašos un mūsu pasaulē. Viņš arī runāja par taisnību, pazemību, žēlastību, miera nešanu un sirds šķīstību. Mums vajadzētu ievērot praktisko atšķirību, ko šīs īpašības ienesīs mūsu dzīvēs un mūsu pasaulē, ja tās tiks izdzīvotas. Šāda praktiska lasīšana ir uzsvēta tālākajos Jēzus vārdos, kuros Viņš aicina Savus mācekļus būt par sāli un gaismu pasaulē (Mt 5:13–16).

Ja izmantojam pareizi, sāls un gaisma ienes pārmaiņas tur, kur tie tiek pievienoti. Sāls izceļ garšas, kā arī saglabā ēdienu, kam tas ir pievienots. Tas ir labā simbols, kādiem mums ir jābūt pret tiem, kas ir ap mums. Tāpat arī gaisma aizdzen tumsu, atklājot šķēršļus un traucēkļus, padarot māju vai pilsētu drošāku un nodrošinot palīdzību ceļa atrašanās, pat ja mērķis ir tālu. Par gaismu tumšā naktī Jēzus teica: “Tāpat lai jūsu gaisma spīd ļaužu priekšā, ka tie ierauga jūsu labos darbus un godā jūsu Tēvu, kas ir Debesīs” (Mt 5:16).

Gan sāls, gan gaismas simbols norāda mums uz mācekļu atbildību ietekmēt un uzlabot to cilvēku dzīvi, kas dzīvo viņu tuvumā. Mēs esam sāls un gaisma, ja mēs esam tie, kam ir bēdas par netaisnību, kam ir šķīsta sirds, kas dzīvē īsteno pazemību, parāda žēlastību, nes mieru un pacieš apspiestību. Tā Jēzus sāk šo svētrunu ar aicinājumu iemiesot sevī šīs reizēm “par zemu novērtētās vērtības”, kas piemīt Viņa valstībai.

Kādos veidos tava draudzes kopiena darbojas kā sāls un gaisma? Kā kopiena, kurā tu dzīvo, kļūst par labāku vietu tāpēc, ka tajā darbojas tava draudze? No otras puses, ja jums būtu jāpārtrauc darbība, kādu pārmaiņu tas radītu jūsu vietējā kopienā? _____

Uzvarot ļauno ar labo

Ja mēs pārdomājam Jēzus mācību, ir vērts paturēt prātā cilvēkus, ko Viņš uzrunāja, un apstākļus, kādos viņi dzīvoja. Jēzus bija sācis piesaistīt lielus ļaužu pūļus no reģioniem, kuros Viņš bija kalpojis (sk. Mt 4:25, 5:1). Lielākā daļa bija vienkārši cilvēki, kas dzīvoja Romas impērijas pārvaldībā, bet daži bija jūdu valdnieki un reliģiskie vadītāji. Vienkāršo ļaužu pastāvēšana bija sarežģīta. Viņi nevarēja daudz noteikt savu dzīvi, viņus nospieda smagā nodokļu nasta un nomāca reliģiskās tradīcijas.

Mācot šos ļaudis, Jēzus acīmredzami vēlējās viņiem piedāvāt, kā dzīvot labi, dzīvot ar cieņu un drosmi, lai arī kādi ir viņu apstākļi. Viens piemērs tam atrodams Mt 5:38–48. Angļu valodā šīs pamācības – “pagriez otru vaigu”, “atdod savu mēteli” un “ej divas jūdzes” – ir tik labi zināmas, ka tās ir kļuvušas banālas. Bet šī zināšana ir pretēja radikālajai rīcībai un attieksmei, ko Jēzus šeit māca.

Jēzus aprakstītos scenārijus daudzi Viņa klausītāji bija bieži piedzīvojuši. “Priekšnieki” vai kungi pret viņiem bieži izturējās vardarbīgi. Viņi bieži bija parādā, un viņiem bieži bija jāatdod savs īpašums kreditoriem un muižniekiem. Romas okupācijas kareivji bieži spieda viņus strādāt. Jēzus mācīja cilvēkus atbildēt godīgi, izturēties pret apspiedējiem labāk, nekā viņi bija pelnījuši, un, to darot, stāties pretī savas cilvēcības zaudējumam. Lai gan šie apspiedēji mēģināja īstenot savu varu, cilvēkiem vienmēr ir brīvība izvēlēties, kā uz to reaģēt un, stājoties pretī bez vardarbības un ar labestību, viņi izceļ apspiešanas ļaunumu un netaisnību, kas ir izdarīta.

Salīdzini Mt 5:38–48 ar Rm 12:20, 21. Kā mums vajadzētu izdzīvot šos radikālos principus savā dzīvē? _____

Jēzus apkopoja visus “likumus un praviešus” – visus svētos rakstus, ko mēs bieži aprakstām kā Veco Derību – vienkāršā dzīves likumā, kas ir kļuvis zināms kā zelta likums: “Tad nu visu, ko jūs gribat, lai cilvēki jums dara, tāpat darait arī jūs viņiem. Jo tā ir bauslība un pravieši” (Mt 7:12). Kādos veidos tu tieši tagad vari pielikt pūles un darīt to, ko Viņš mums šeit pavēl, neskatoties uz to, ko tas maksā? _____

Labais samarietis

Izlasi Lk 10:25–27. Jurists, kas uzdeva Jēzum jautājumus, izteica parasto Vecās Derības baušļu apkopojumu dzīvei, kas Dievam ir pieņemama. Kā šīs divas pavēles ir savstarpēji saistītas? _____

Kad Jēzum uzdeva jautājumus, Viņš bieži vien noslēdza Savu atbildi diezgan atšķirīgi no tā, ko bija gaidījis jautātājs. Atsaucoties uz norādījumiem 3Moz 19:18 “tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu”, šķiet, ka daudzi reliģiski noskaņotie cilvēki toreiz veltīja daudz laika un enerģijas, debatējot par “tuvākā” principa plašumu un ierobežojumiem.

Jēzus jau bija mēģinājis paplašināt Savu sekotāju izpratni par šo jēdzienu, aicinot viņus ne tikai mīlēt savus tuvākos, bet viņiem arī vajadzēja darīt labu ikvienam: “Bet Es jums saku: mīliet savus ienaidniekus un lūdziet Dievu par tiem, kas jūs vajā, ka jūs topat sava Debesu Tēva bērni, jo Viņš liek Savai saulei uzlēkt pār ļauniem un labiem un liek lietum līt pār taisniem un netaisniem” (Mt 5:44, 45).

Bet, kad kāds reliģiskā likuma zinātnājs mēģināja Jēzu pārbaudīt, viņš uzdeva šo daudz pārrunāto jautājumu: “Kurš ir mans tuvākais?” (Lk 10:29). Atbildot Jēzus izstāstīja stāstu par labo samarieti, bet galējā atbilde uz jurista jautājumu nebija vārda “tuvākais” definīcija. Tā vietā Jēzus patiesībā pateica: “Ej, un esi tuvākais ikvienam, kam nepieciešama tava palīdzība” (sk. Lk 10:36, 37).

Izlasi Lk 10:30–37. Kāda nozīme ir pretstatam starp trim stāsta varoņiem, kas redz cilvēku ceļa malā, kam vajadzīga viņu palīdzība? _____

Kā tas bija bieži sastopams Jēzus mācībā, Viņa skarbākā kritika bija vērsta pret tiem, kas sauca sevi par reliģiskiem, bet neparādīja pietiekamas rūpes par citiem. “Stāstā par labo samarieti Kristus ilustrē patiesās reliģijas raksturu. Viņš parāda, ka tā nesastāv no sistēmām, ticības apliecības vai rituāliem, bet no mīlestības darbu veikšanas, darot vislielāko labumu citiem, patiesu labumu.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 497. lpp.)

Jēzus Savā mācībā norāda uz izstumto, kādu, kas tiek uzskatīts par neuzticīgu Dievam, lai parādītu, ko nozīmē Dieva aicinājums ikvienam, kas sevi sauc par Viņa sekotāju. Kad mēs nākam pie Jēzus, jautājot, kas mums ir jādara, lai iemantotu mūžīgo dzīvību, Viņš, līdzīgi Saviem pirmajiem klausītājiem, pamāca mūs iet un būt par tuvāko ikvienam, kam ir vajadzība.

Lācars un bagātais vīrs

Līdzībā par bagāto vīru un Lācaru (sk. Lk 16:19–31) Jēzus pretstata divu cilvēku dzīves – viens ļoti bagāts, otrs ārkārtīgi trūcīgs. Tā kā nebija ne sociālo dienestu, ne slimnīcu, ne zupas virtuvju, bieži sastopama parādība bija tā, ka tie, kas bija trūcīgi, invalīdi vai citādā veidā bez priekšrocībām, ubagoja pie bagāto ļaužu mājām. Tika sagaidīts, ka bagātie būs dāsni un dalīsies nedaudz savā bagātībā, lai mazinātu ciešanas. Bet šajā stāstā bagātais vīrs bija “savtīgi vienaldzīgs pret ciešanās esošo brāļu vajadzībām” (Elena Vaita “Kristus līdzības”, 261. lpp.) Dzīvē viņu katra apstākļi palika nemainīgi, bet nāvē, pēc Dieva tiesas, viņu pozīcijas bija pilnīgi pretējas.

Salīdzini Lk 16:19–31 ar Lk 12:13–21. Kas kopīgs un kas atšķirīgs šajos divos stāstos, un ko tie kopā mums māca?

Nevienā no šiem stāstiem nav teikts, ka viņi būtu kļuvuši bagāti, darot kaut ko nepareizu. Varbūt viņi abi bija smagi strādājuši, rūpīgi vadījuši savu biznesu, un Dievs bija viņus svētījis. Bet šķiet, ka viņu attieksmē pret dzīvi, Dievu, naudu un citiem kaut kas bija nogājis greizi, un tas maksāja viņiem daudz un uz visiem laikiem.

Balstoties uz populāru pēcnāves uzskatu Jēzus dienās, stāsts par bagāto vīru un Lācaru māca, ka mūsu ikdienas lēmumi ietekmē nākamo dzīvi. Kā mēs reaģējam uz tiem, kam ir vajadzīga mūsu palīdzība un kas to meklē, ir viens veids, kā tiek parādīta mūsu izvēle un prioritātes. “Ābrahāma” norādēs uz ciešanās esošo bagāto vīru Bībele sniedz vairāk nekā piemērotu norādījumu labākai izvēlei: “Bet Ābrahāms atbildēja: tiem ir Mozus un pravieši, lai tie tos klausā” (Lk 16:29).

Jēzus mācīja, ka mantkārība – vai nu tad, ja bagātības jau pieder, vai arī dzenamies pēc tām – var aizvest mūs prom no Viņa valstības, prom no citiem uz savtību un pašpaļāvību. Jēzus aicināja mūs meklēt vispirms Viņa valstību un dalīties svētībā, ko mēs saņemam, ar tiem, kas ir ap mums, īpaši trūkcietējiem.

Lai arī kāds ir tavs finansiālais stāvoklis, kā tu vari uzmanīties, lai neļautu naudai vai mīlestībai uz naudu ietekmēt tavus uzskatus par to, kam kristiešiem vajadzētu pievērsties savā dzīvē?

Vismazākais no šiem

Vēl viens gadījums, kad Jēzum uzdeva jautājumu un Viņš atbildēja citādi, nekā to varēja gaidīt, ir atrodams svētrunā, kas pierakstīta Mt 24. un 25. nodaļā. Mācekļi nāca pie Jēzus un jautāja par Jeruzālemes tempļa iznīcināšanu un Viņa atgriešanās laiku (sk. Mt 24:1–3). Jēzus paplašinātā atbilde uz šo jautājumu bija par izsalkušo pabarošanu, izslāpušā padzirdīšanu un svešinieka uzņemšanu, kailā apģērbšanu, rūpēm par slimajiem un cietumā esošo apmeklēšanu. Viņš centās mācekļus pārliecināt: “Kad jūs to darījāt – vai atteicāties palīdzēt – vienam no šiem vismazākajiem maniem brāļiem un māsām, jūs to darījāt Man!” (sk. Mt 25:40, 45).

Tas ir saistīts ar jautājumiem, kas ievadīja mācību par pēdējo tiesu. Viscaur Mt 24. nodaļā Jēzus dod tiešākas atbildes uz mācekļu jautājumiem, atklājot viņiem zīmes un brīdinājumus par Jeruzālemes iznīcināšanu un laika galu, bet Viņš uzsvēra vajadzību “būt modriem” un dzīvot Viņa apsolītās otrās nākšanas gaismā. Mt 25. nodaļas pirmajā daļā stāsts par saprātīgajām un nesaprātīgajām jaunavām norādīja uz nepieciešamību sagatavoties negaidītai vai atliktai nākšanai. Stāsts par trim kalpiem runā par vajadzību gaidīšanas laikā dzīvot labi un produktīvi. Tālāk stāsts par aitām un āžiem daudz specifiskāk runā par uzdevumiem, ar ko vajadzētu nodarboties Dieva ļaudīm.

Izlasi Mt 25:31–46. Ko Jēzus mums šeit pasaka? Kāpēc tā nav glābšana ar darbiem? Ko Viņa vārdi šeit māca mums par to, ko patiesībā nozīmē tas, ka cilvēkam ir glābjoša ticība? __

Jēzus apgalvojumam, ka tad, kad mēs kalpojam citiem, mēs to darām Viņam, vajadzētu pārveidot visas mūsu attiecības un attieksmi. Iedomājieties, ka jūs varat uzaicināt Jēzu uz maltīti vai apmeklēt Viņu slimnīcā vai cietumā. Jēzus teica, ka mēs to darām, ja piedāvājam šādu kalpošanu cilvēkiem. Kāda neticama iespēja, ko Viņš mums šādā veidā piedāvā!

Lūdž un lasi, ko Jēzus teica šajos pantos. Kā mēs saprotam domu, ka Viņš pielīdzināja Sevi izsalkušajiem, kailajiem, apcietinātajiem? Kādu pienākumu tas uzliek mums, un kā tas ietekmē mūsu dzīvesveidu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļas “Žēlsirdīgais samarietis” (497.–505. lpp.) un “Šiem maniem vismazākajiem brāļiem” (637.–641. lpp.), grāmatā “Kristus līdzības” nodaļas “Lielais bezdibenis” (260.–271. lpp.) un “Kurš ir mans tuvākais” (376.–389. lpp.).

“Kristus noārdīja šķirošo sienu, atraisīja patmīlības un nacionālo aizspriedumu važas, kā arī mācīja mīlēt visu cilvēku dzimtu. Kungs atbrīvoja cilvēkus no šaurā strupceļa, ko veidojusi savtība, Viņš atcēla visas teritoriālās robežas un mākslīgi veidotos sociālos dalījumus. Viņš nešķiro kaimeiņus un svešiniekus, draugus un ienaidniekus, bet katru dvēseli, kurai ir kāda vajadzība, māca uzskatīt par savu tuvāko un pasauli par darba lauku.” (Elena Vaita “Domas no svētību kalna”, 42. lpp.)

“Šī zelta likuma pamats ir arī kristietības balsts; katrs mēģinājums kaut ko vienkāršot ir krāpšana. Reliģija, kas neprasa sevišķu uzmanību pret maldos nonākušām dvēselēm, kuras Kristus ir vērtējis tik augstu, ka atdeva par tām savu dzīvību, reliģija, kas neaicina mūs uzmanīgi izturēties pret cilvēku grūtībām, ciešanām un tiesībām, būtībā ir viltus reliģija. Ja mēs nicinoši izturamies pret nabadzīgo, ciešanu mākto un grēcinieku vajadzībām, tad esam Kristus nodevēji. Kristietībai pasaulē ir tik maz spēka tāpēc, ka cilvēki gan pieņem Kristus vārdu, bet dzīvē neizvēlas Viņa raksturu.” (Elena Vaita “Domas no svētību kalna”, 136., 137. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kurš no šajā nedēļā pētītajiem pantiem tev patīk vislabāk? Kāpēc?
2. Izlasiet, ko Elena Vaita rakstīja par to, ka ticība, kas “vada mūs būt bezrūpīgiem pret cilvēku vajadzībām, ciešanām un tiesībām, ir bezrūpīga”. Kāpēc mums ir jābūt uzmanīgiem un jāizvairās viegli iekrist domāšanas slazdā par to, ka tad, ja mums ir “patiesība” (kas mums arī ir), tad nekas cits nav svarīgs?
3. Kā panti ceturtdienas pētījumā mums parāda, ko ietver tas, ka mums ir “patiesība”?

KOPSAVILKUMS:

Jēzus mācības parādīja citādu dzīvesveidu tiem, kas ir pilsoņi un Dieva valstības pārstāvji. Balstoties uz Vecās Derības Rakstu pamatiem, Viņš atbalsoja un paplašināja skatījumu uz trūcīgajiem un apspiestajiem, uzsverot, ka Viņa sekotāji, gaidot Viņa atnākšanu, dzīvos kā līdzjūtības un žēlastības ļaudis.